

Formanden: Jeg maa bede det ærede Thing vente et Dieblif. Indenrigsministeren vil strax være her, og jeg vil ikke begynde paa Behandlingen af den følgende Sag, førend Ministeren er kommen tilstede; det vil kun være et Dieblif.

Da Indenrigsministeren efter et kort Ophold var kommen tilstede, gik man til den følgende Sag paa Dagsordenen, som var: Første Behandling af: Udkaft til Lov om Tilveiebringelsen af en Dampfærgeforsbindelse imellem den jydskke Jernbane ved Fredericia og den sjeniske Jernbane ved Strib. (Lovudkastet findes i Tillæg A Sp. 1135 ff.)

J. Christensen: Jeg skal ikke fordybe mig i Sagens Realitet, idet jeg skal erklære, at dersom den jydskke og den sjeniske Jernbane kunde blive forbundne ved en Dampfærge, vilde det være et stort Fremskridt i vort Jernbanevæsen; men naar jeg seer hen paa Fredericia, mener jeg, at dette Sted ikke er det rette for Overfarten. Jeg troer, at Snoghøi fra Arilds Tid har været det sikreste, letteste og bekvemmeste Overfartststed og ogsaa vil blive det i Fremtiden, naar Sis og andre Naturforhold gjøre Overfarten vanskelig. Lille Belt er jo ved Snoghøi meget smalt, og det ligger dybt under Kysten, i Lø af Skovbankerne; der har Naturen ikke den Magt, som ved Fredericia-Strib. Fredericia ligger derimod ved Mundingen af Kattegattet, og der har Naturen en ganske anden Magt med Høi- og Lavvande, høi Søgang, Drivis o. s. v. Jeg troer saaledes, at man vilde være meget heldigere stillet, hvis man valgte Snoghøi. Dersom det maa være mig tilladt at dvæle lidt ved Jernbanevæsenet — her omhandles jo et Punkt deraf og i den næste Sag, som kommer paa Dagsordenen, et andet —, saa kan jeg ikke frigjøre mig for den Tanke, at man har begaaet en stor Feil ved at vælge denne Fredericia-Beile Bane. Jeg troer, at man havde gjort meget rettere

i at vælge en Stambane midt igjennem Jylland. Jylland gjemmer i sig Indre Skatte, der nu ligger som døde, fordi det mangler Udførsels- og Befordringsmidler. Jeg skal ikke udbrede mig over Landets Opkomst ved Berøring med Jernbaner i det Hele, men blot udpege et Par enkelte Punkter i saa Henseende. Der ligger i Jyllands Indre en stor Skat i de store Tørvemoser. Det er jo godtgjort, at Gas kan frembringes ved Tørv. Der er ogsaa gjort Forsøg paa — og det er lykkedes — ved hiin Tørvemasse at frembringe Lampeolie. Jeg er tillige overbevist om, at der kan frembringes selv Dampkraft af Tørven, saa at Tørvemassen kunde anvendes til Dampmaskiner, til faste Værksteder, Teglværker o. s. v., maastee ogsaa til Dampskibe og Locomotiver. Dersom man lægger Mærke til vort Forbrug af Kul, som indføres her i Landet, saa er det jo en forfærdelig stor Indførselsartikel. Dersom man kunde undvære saadan Indførsel og the til, hvad Landet selv frembringer, var dette vel værd at lægge Mærke til. Der er ogsaa en anden Side endnu. I det Indre af Jylland findes Jernerts, Myremalm. Jeg troer, at det vel var værd at tænke paa, om der ikke i Jylland kunde reises Jernværker eller Jernstøberier, og hvis dette vilde kunne lykkes, vilde vore Tørvemoser sikkert ogsaa der kunne faae Anvendelse. Saaledes vilde ogsaa Indførselen af Jern fra Udlandet kunne undværes. Om man ogsaa vil omringe Jylland med Jernbaner, bliver man dog ikke færdig med Jernbaneanlæg, før man tilsidst lægger en Stambane gjennem Landet. Intet er i mine Tanker mere feilagtigt end en Jernbane over Fredericia-Beile. Dette Punkt Beile er vist det vanskeligste Punkt i Danmark, der frembyder sig, naar Talen er om et Jernbaneanlæg, der skal berøre Vandet. Linien er nu udpeget at skulle gaae fra Fredericia til Beile, og Banen skal bryde ned fra Fredericia til Beile gennem Skovbankerne een à to Mile Nt for Beile. Dette frembyder store Vanskeligheder, thi disse Skovbanker ere udfyldte af Vand, der er Dybder og Høider, og